

İstanbul, 11 Haziran 2024

MALİ MEVZUAT SİRKÜLERİ

NO: 2024 / 63

KONU**Yurt Dışından Döviz Getirerek Bozduranlara Dönüşüm Desteği Uygulaması ve TCMB' na Döviz Satış Zorunluluğu Oranı (%40) ile İlgili Değişiklikler Yapılmıştır.**

Bilindiği üzere 2022 yılı son çeyreğinde döviz kuru üzerindeki baskıların azaltılması ve TCMB 'nin döviz rezervlerinin artırılması ve bu suretle enflasyon oranları artışındaki döviz kuru artışının etkisinin sınırlandırılması amacıyla çeşitli düzenlemeler yapılmıştır.

Bu kapsamda TCMB tarafından 26 Ocak 2023 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanan "**Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)**" ile iki yeni düzenleme yapılmıştır.

1. Firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin banka aracılığıyla Merkez Bankasına satışı sırasında, Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması **şartıyla**, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden **Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar** döviz dönüşüm desteği ödenmesi uygulaması getirilmiştir.

2. Yurda getirilen yurt dışı kaynaklı dövizin en az yüzde 40'ı Merkez Bankasına satıldıktan sonra getirilen dövizin kalan kısmının dönüşüm kuru üzerinden Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi ve Merkez Bankasınca belirlenecek süre boyunca Merkez Bankasına satılan tutardan daha fazla döviz alımı yapmama taahhüdünde bulunulması **şartıyla**, taahhüt sahibi firmalara dönüşüm kuru üzerinden **Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar** döviz dönüşüm desteği sağlanmıştır.

Bahse konu uygulamanın esasları ve ayrıntıları "**Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)**" ile açıklanmıştır. [\(Bakınız, 2023/33 Sayılı Sirkülerimiz.\)](#)

Bahse konu Tebliğde 8 Haziran 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan **2024/14 sayılı Tebliğ ile** aşağıdaki değişiklikler yapılmıştır.

- Tebliğe konu yurt dışı kaynaklı dövizlerin Merkez Bankasınca belirleneceği açıklanmıştır. Yurt dışı kaynaklı döviz tanımı da buna göre revize edilmiştir.

- 2023/5 sayılı Tebliğ ile yapılan 2. düzenleme (yurtdışı kaynaklı dövizin en az yüzde 40'ının Merkez Bankasına satıldıktan sonra kalan kısmının TL vadeli mevduat ve katılım hesaplarına dönüştürülmesi ve döviz alımı yapmama taahhüdü şartıyla döviz dönüşüm desteği sağlanması uygulaması) yürürlükten kaldırılmıştır.

- 2024/14 sayılı Tebliğin "**Döviz alımı yapmama taahhüdünün yerine getirilmemesi**" ile ilgili 6. maddesinde değişiklikler yapılmıştır.

2024/14 sayılı Tebliğ ile yapılan değişiklikler **8 Haziran 2024 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Öte yandan, konuya ilişkin olarak TCMB İhracat Genelgesinde de değişiklik yapılarak İhracat Bedeli Kabul Belgesine (İBKB'ye) veya Döviz Alım Belgesine (DAB'a) bağlanan ihracat bedellerinin Merkez Bankasına satılması gereken oranı **%40'dan %30'a** indirilmiştir. Değişiklik **10 Haziran 2024 tarihinde** yürürlüğe girmiştir.

Saygılarımızla

EK: “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı:2024/14)”

Ecovis Değer Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş., Büyükdere Cad. Neutron İş Merkezi No.119/6, 34394 Esentepe- İstanbul
Tel: +90 212 211 9901, 02, 04 Faks: +90 212 211 99 52 E-mail: info@degerymm.com.tr

ECOVIS International tax advisors · accountants · auditors · lawyers in Austria, Belgium, Bulgaria, China, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, France, Germany, Great Britain, Greece, Hong Kong, Hungary, India, Ireland, Italy, Japan, Republic of Korea, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Qatar, Romania, Russia, Slovak Republic, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, Ukraine and USA (associated partners).
ECOVIS International is a Swiss association. Each Member Firm is an independent legal entity in its own country and is only liable for its own acts or omissions, not those of any other entity.

ECOVIS Değer Bağımsız Denetim ve YMM A.Ş. is a Turkish Member Firm of ECOVIS International.

TEBLİĞ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:

**FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN TÜRK LİRASINA
DÖNÜŞÜMÜNÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2023/5)'DE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ
(SAYI: 2024/14)**

MADDE 1- 26/1/2023 tarihli ve 32085 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2023/5)'in 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 1- (1) Bu Tebliğin amacı, firmaların Merkez Bankasınca belirlenecek yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankasına satılması ile Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülmesi halinde firmalara sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.”

MADDE 2- Aynı Tebliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Yurt dışı kaynaklı döviz: Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere firmaların yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri ve kapsamı Merkez Bankasınca belirlenecek döviz gelirlerinden yurda getirdikleri döviz,”

MADDE 3- Aynı Tebliğin 5 inci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 4- Aynı Tebliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(1) Bu Tebliğ kapsamında firmalarca verilen döviz alımı yapılmaması taahhüdünün yerine getirilmemesi, döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlandığının veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti halinde döviz dönüşümü desteği tutarları ilgili dönem boyunca oluşan pozitif kur farkı eklenerek ve döviz dönüşümü desteğinin ödenme tarihinden taahhüdün yerine getirilmediğinin, usulsüz işlem yapıldığının veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun tespiti tarihine kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte bankalarca tahsil edilerek Merkez Bankasına aktarılır.”

“(5) Döviz alımı yapılmaması taahhüdünü yerine getirmeyen firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri ile bu Tebliğ kapsamındaki destek ödemesi talepleri bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen yaptırım tutarının ödendiği tarihe kadar kabul edilmez. Döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlanan veya Merkez Bankasına ya da bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulunan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlandırılmaz ve bu firmaların Merkez Bankası kaynaklı kredi kullanım talepleri 3 yıl süre ile kabul edilmez.

(6) Döviz dönüşüm desteği ödemesine aracılık eden ancak Merkez Bankasınca belirlenecek kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen bankalar bu maddenin birinci fıkrasında düzenlenen yaptırım tutarının Merkez Bankasına ödenmesinden sorumludur.”

MADDE 5- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 6- Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.